

KRUH MODERNÍCH FILOLOGŮ

Univerzita Karlova, Filozofická fakulta,

nám. J. Palacha 2, 116 38 Praha 1

Srdečně Vás zveme na přednášku

**„Příbuznost – podobnost – přenositelnost: „jazykový
trojúhelník“ Čeština-Angličtina-Němčina z hlediska
studujícího,“**

kterou prosloví

Dr. Christof Heinz

(DAAD Praha)

Přednáška bude proslovena v češtině.

KDY? 17. dubna 2015 od 15:00

KDE? Knihovna germanistiky, m. č. 323 (3. patro)

Nám. Jana Palacha 2, Praha

Verwandtschaft – Ähnlichkeit – Übertragbarkeit: Das „Sprachendreieck“ Tschechisch-Englisch-Deutsch aus Lernendenperspektive

Příbuznost – podobnost – přenositelnost: „jazykový trojúhelník“ Čeština-Angličtina-Němčina z hlediska studujícího

Der Prozess des Drittspracherwerbs, dh. des Erwerbs einer zweiten oder weiteren Fremdsprache, unterscheidet sich in vielerlei Hinsicht vom Erwerb der ersten Fremdsprache. Er ist nicht nur durch sprachliches Vorwissen aus der Muttersprache der Lernenden beeinflusst, sondern auch durch ihre Kenntnisse der ersten Fremdsprache sowie durch die Lernerfahrungen, die sie im Prozess ihrer Aneignung erworben haben. Diese bestehen aus einer Reihe sich gegenseitig beeinflussender Faktoren, wie etwa der gegenseitigen Verwandtschaft der beteiligten Sprachen, der Häufigkeit und Transparenz gemeinsamer Erscheinungen und deren tatsächlicher Übertragbarkeit.

Doch wie entscheidend sind Verwandtschaft und tatsächliche sprachliche Übereinstimmungen in diesem Prozess wirklich? Und welche Rolle spielt die sogenannte „vermutete“ oder „Psychotypologie“, mit deren Hilfe die Lernenden selbst Hypothesen über die Verwendbarkeit ihres sprachlichen Vorwissens aufstellen? Diese Fragen sollen im Vortrag anhand von Beispielen aus dem Tschechischen, Englischen und Deutschen zur Diskussion gestellt werden.

Proces osvojování třetího jazyka, tj. druhého nebo dalšího cizího jazyka, se liší ve mnoha aspektech od procesu osvojování prvního cizího jazyka. Je ovlivněn nejenom mateřským jazykem studujícího, ale hraje tam určitou roli i první cizí jazyk, který se naučil, stejně jako zkušenosti a poznatky získány při jeho osvojování. Existuje celá řada vzájemně se ovlivňujících faktorů, které proces osvojování třetího jazyka určují, jako např. různé stupně příbuznosti jazyků, počet a zřetelnost podobných jevů mezi nimi a jejich skutečná přenositelnost.

Ve svém příspěvku chci pomocí příkladů z češtiny, angličtiny a němčiny diskutovat, jestli v tomto procesu opravdu rozhodují příbuznost a skutečné mezijazykové shody a jakou roli hraje tzv. „domnívána“ nebo „psychotypologie“, pomocí které si studující v procesu osvojení sám vytváří hypotézy o tom, které jevy z kterého jazyka mu tento proces usnadňují.